Prima instanţă: Judecătoria *****, sediul Central judecător: Gheorghe Mîțu
Dosarul nr. 2ri-149/24
2-18136004-02-2ri-14032024

D E C I Z I E
Colegiul Civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel *****

17 octombrie 2024 mun. *****

în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecător: Ana Panov
Judecători: Natalia Mămăligă şi Ala Malîi

examinând, în lipsa părților, cererea de recurs înaintată de Serviciul Fiscal de Stat, împotriva încheierii judecătorului Judecătoriei *****, sediul Central din 26 februarie 2024, emisă în cadrul procesului de insolvabilitate intentat față de S.A. „*****” la contestația depusă de creditorul Serviciul Fiscal de Stat privind excluderea din tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului a creanței validate a creditorului B.C. „*****” S.A., în temeiul art. 144, alin. (8) din Legea insolvabilității,-

c o n s t a t ă:

Pretențiile petiționarului:

La data de 26 februarie 2018 creditorul B.C. „*****-Gruppo Veneto Banca” S.A. s-a adresat instanței de judecată cu cerere introductivă, privind intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului S.A. ”*****”.

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 01 martie 2018 cererea introductivă a fost admisă spre examinare, iar prin hotărîrea aceleiași instanțe s-a admis cererea introductivă depusă de creditorul B.C. ”*****” S.A.

S-a constatat insolvabilitatea debitorului şi s-a intentat proces de insolvabilitate faţă de S.A.„*****”, c/f ***** cu sediul în mun. *****, str. *****, MD2045, în calitate de administrator al insolvabilității fiind desemnat administratorul autorizat Balan Vladimir.

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Central din 23 ianuarie 2019 s-a trecut la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului debitorului S.A. „*****” și distribuirii produsului rezultat, cu dizolvarea debitorului, fiind investit în funcția de lichidator al S.A. „*****”, administratorul autorizat Balan Vladimir, deținătorul autorizației nr. 74 din 14.01.2015, eliberată de Ministerul Justiției al

RM, cu stabilirea atribuţiilor prevăzute de art. 66 Legea insolvabilităţii, inclusiv privind valorificarea şi lichidarea masei debitoare.

La data de 10.06.2020 prin e-mail, creditorul Serviciul Fiscal de Stat a depus contestație în temeiul art. 144 alin. (8) din Legea insolvabilității prin care a solicitat excluderea din tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului a creanței validate a creditorului BC ”*****” S.A. (vol. VII, f.d. 26-31).

În ședința de judecată lichidatorul S.A. „*****”, Balan Vladimir a solicitat scoaterea contestației de pe rol, pe motiv că contestația nu este semnată cu semnătura electronica, dar cu semnătură olografă și este depusă în copie, dar nu în original (vol. VII, f.d. 154)

Poziția instanței de fond.

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Central din 26 februarie 2024 s-a admis cererea lichidatorul S.A. „*****”, Balan Vladimir.

S-a scos de pe rol contestația depusă de creditorul Serviciul Fiscal de Stat privind excluderea din tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului a creanței validate a creditorului BC ”*****” S.A, în temeiul art. 144, alin. (8) din Legea insolvabilității.

Solicitarea recurentului.

Invocînd ilegalitatea acestei încheieri, la data de 06 martie 2024, reprezentantul Serviciului Fiscal, Griciuc Petru a contestat cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu remiterea cauzei în prima instanță, pentru judecare în fond.

Argumentele părților.

În motivarea recursului, partea recurentă a invocat că, lichidatorul S.A. „*****” eronat a constatat faptul, că contestaţia respectivă a fost semnată de o persoană neîmputernicită, or, în extrasul din ordinul SFS nr. 703 din 28.12.2018 este stabilită expres împuternicirea acordată de directorul SFS şefului/şefului adjunct al Direcţiei proceduri de insolvabilitate de a semna contestaţiile în temeiul art. 132^3 alin. (14) din Codul fiscal şi art. 50 şi 161 din Codul de executare.

În acest sens consideră partea recurentă, că au fost întrunite condiţiile stabilite de legiuitor la art.art. 166 şi 167 din Codul de procedură civilă şi respectiv, instanţa urma să respingă cererea lichidatorului S.A. „*****”.

Suplimentar a comunicat, că cererea a fost remisă în adresa Judecătoriei ***** de către Nina Sajin, care deţinea funcţia de inspector din cadrul Direcţiei proceduri de insolvabilitate a Serviciului Fiscal de Stat, fapt confirmat prin ordinul SFS nr. 555-p din 08.05.2019 privind confirmarea în funcţie a funcţionarului public debutant şi procura nr. 28 din 04.02.2020.

A completat, că Curtea Supremă de Justiţie a constatat că, în situaţia în care funcţia publică ale cărei atribuţii sunt delegate şi funcţia publică al cărei titular preia parţial atribuţiile delegate se află într-un raport ierarhic de subordonare, funcţionarul public care preia atribuţiile delegate semnează pentru funcţia publică ierarhic superioară. Având în vedere că, art. 132^3 alin. (12) Cod fiscal face parte dintr-un act normativ cu caracter special, care reglementează delegarea atribuţiilor, deşi nu prevede în mod expres, urmează de interpretat că aceste dispoziţii vizează şi reprezentarea în instanţa de judecată de către titularul actului de delegare. Or, norma de drept comun prevăzută la art. 75 alin. (2) şi art. (80) alin. (1) Cod de procedură civilă nu este relevantă acestei situaţii, în acest caz nefiind vorba despre reprezentarea Serviciului Fiscal de Stat de către angajatul împuternicit, ci despre reprezentarea de către directorul Serviciului Fiscal de Stat, care a transmis prin ordin (în temei legal, de altfel) unele atribuţii ale sale şefilor Direcţiilor.

Totodată, a notat că limitarea interpretării art. 132^3 alin. (14) Cod fiscal la reprezentarea prin procură şi nu prin actul de delegare, ar prezuma că norma nu poate fi aplicată în situaţia reprezentării în instanţa de judecată, concluzie inacceptabilă prin prisma regulii conform căreia orice normă se interpretează de a produce efecte juridice.

A menționat, că legea permite ca unele atribuţii ale directorului Serviciului Fiscal de Stat să fie delegate conducerii subdiviziunilor Serviciului Fiscal de Stat, cât şi ţinând cont de faptul că interpretarea normei trebuie să permită producerea efectelor juridice preconizate de către legiuitor. Curtea notează că urmează de acceptat că Serviciul Fiscal de Stat poate fi reprezentat în instanţa de judecată, în temeiul art. 132^3 alin. (14) Cod fiscal, şi de către conducerea subdiviziunilor structurale autonome a Serviciului Fiscal de Stat, scop în care şefii/şefii adjuncţi ai direcţiilor dispun în baza actului de delegare, semnat de directorul Serviciului Fiscal de Stat, de dreptul formulării şi susţinerii cererii de chemare în judecată, apel, recurs, în cazul în care acest drept este expres indicat în actul de delegare.

Respectiv, Curtea a notat că domeniul de aplicare a normei speciale nu poate fi redus numai la reprezentarea prin procură, întrucât s-ar ignora caracterul specific al soluţiei legislative inserate în reglementarea specială. Neacceptarea acestei soluţii ar însemna încălcarea dreptului de acces deplin la justiţie.

Intimatul/pârât, nu a înaintat o referință asupra cererii de recurs declarate, prin care să își exprime poziția față de cererea de recurs declarată.

Studiind materialele dosarului în coroborare cu pretențiile recurentului, motivele de fapt și temeiurile de drept expuse și invocate de acesta în cererea de recurs și demersul înaintat instanței în coroborare cu legislația pertinentă cauzei, Colegiul consideră recursul fiind întemeiat și care urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Termenul de declarare a recursului.

Instanţa de recurs reiterează prevederile art. 425 C.P.C., care statuează expres că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunţarea ei.

Din actele pricinii rezultă că încheierea recurată a fost pronunţată la 26 februarie 2024 (f.d.178-179), iar recursul a fost depus la data de 6 martie 2024 (f.d.183-187). Astfel, prin prisma art. 425 C.P.C., instanţa de recurs constată că recursul a fost depus în termen.

Conform art. 426 alin. (3) CPC RM, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului şi a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Aprecierea instanței de recurs.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel ***** ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat, a casa încheierea judecătorului Judecătoriei *****, sediul Central din 26 februarie 2024, cu remiterea pricinii la rejudecare, pentru examinare în fond.

În favoarea concluziei enunţate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 8 alin. (1) din aceeași lege, încheierile instanţei de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile din data comunicării şi numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Din actele cauzei rezultă cu certitudine că, la data de 26 februarie 2018 creditorul B.C. „*****-Gruppo Veneto Banca” S.A. s-a adresat instanței de judecată cu cerere introductivă, privind intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului S.A. ”*****”.

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 01 martie 2018 cererea introductivă a fost admisă spre examinare, iar prin hotărîrea aceleiași instanțe s-a admis cererea introductivă depusă de creditorul B.C. ”*****” S.A.

S-a constatat insolvabilitatea debitorului şi s-a intentat proces de insolvabilitate faţă de S.A.„*****”, c/f ***** cu sediul în mun. *****, str. *****, MD2045, în calitate de administrator al insolvabilității fiind desemnat administratorul autorizat Balan Vladimir.

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Central din 23 ianuarie 2019 s-a trecut la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului debitorului S.A. „*****” și distribuirii produsului rezultat, cu dizolvarea debitorului, fiind investit în funcția de lichidator al S.A. „*****”, administratorul autorizat Balan Vladimir, deținătorul autorizației nr. 74 din 14.01.2015, eliberată de Ministerul Justiției al RM, cu stabilirea atribuţiilor prevăzute de art. 66 Legea insolvabilităţii, inclusiv privind valorificarea şi lichidarea masei debitoare.

La data de 10.06.2020 prin e-mail, creditorul Serviciul Fiscal de Stat a depus contestație în temeiul art. 144 alin. (8) din Legea insolvabilității prin care a solicitat excluderea din tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului a creanței validate a creditorului BC ”*****” S.A. (vol. VII, f.d. 26-31).

În ședința de judecată lichidatorul S.A. „*****”, Balan Vladimir a solicitat scoaterea contestației de pe rol, pe motiv că contestația nu este semnată cu semnătura electronica, dar cu semnătură olografă și este depusă în copie, dar nu în original (vol. VII, f.d. 154)

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Central din 26 februarie 2024 s-a admis cererea lichidatorul S.A. „*****”, Balan Vladimir.

S-a scos de pe rol contestația depusă de creditorul Serviciul Fiscal de Stat privind excluderea din tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului a creanței validate a creditorului BC ”*****” S.A, în temeiul art. 144, alin. (8) din Legea insolvabilității.

În motivarea soluţiei sale, prima instanţă a invocat că contestația Serviciului Fiscal de Stat a fost expediată la data de 10.06.2020 prin intermediul poștei electronice din numele d-nei Nina Sajin, fiind semnată de d-na Ganța Irina, fără anexarea actelor justificative care ar atesta împuternicirile acestor persoane, totodată, contestația a fost depusă în copie, respectiv pe aceasta este aplicată copia semnăturii și nu semnătura reprezentantului creditorului Serviciului Fiscal de Stat, ceea ce echivalează cu nesemnarea contestației, și depunerea acesteia de către o persoană neîmputernicită.

În temeiul art. 394 alin. (1) Cod civil, reprezentatul poate să delege împuternicirile unui terţ (delegarea împuternicirilor) în cazul în care este împuternicit de reprezentat sau în alte cazuri prevăzute de lege.

Totodată, art.132^3 alin. (12) Cod fiscal prevede, că directorul reprezintă Serviciul Fiscal de Stat în relaţia cu terţii sau acordă împuterniciri altor angajaţi ai Serviciului de a reprezenta Serviciul Fiscal de Stat.

Conform alin. (14) din același articol, prin ordin al directorului Serviciului Fiscal de Stat, unele atribuţii pot fi delegate conducerii subdiviziunilor Serviciului Fiscal de Stat. Limitele şi condiţiile delegării se precizează prin actul de delegare.

La caz, analizând argumentele recurentului în raport cu încheierea atacată şi ordinele anexate, instanţa de recurs constată că directorul Serviciului Fiscal de Stat, Puşcuţa Sergiu, prin ordinul nr.703 din 28 decembrie 2018 cu privire la delegarea atribuţiilor, a delegat atribuţiile sale de semnare a cererilor de chemare în judecată (la caz a contestației șefilor/șefilor adjuncţi ai Direcţiilor generale administrare fiscală Nord, Centru, Sud şi mun. *****, iar Ganța Irina, semnatarul contestației din speţă, prin ordinul nr.1289-p din 01 octombrie 2018, a fost transferată în funcţia de șef al Direcţiei proceduri de insolvabilitate în cadrul Serviciului Fiscal de Stat, începând cu data de 01 octombrie 2018 (anterior semnării contestației –09 iunie 2020).

Aşadar, ţinând cont de faptul că directorul Serviciului Fiscal de Stat a delegat atribuţiile sale de a semna contestația(în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (3) Cod de procedură civilă), şefului Direcţiei proceduri de insolvabilitate a Serviciului Fiscal de Stat, ultimul, a fost îndreptăţit să semneze şi să depună contestația şi astfel, prima instanţă neîntemeiat a scos de pe rol cererea depusă de Direcţia proceduri de insolvabilitate a Serviciului Fiscal de Stat în temeiul prevăzut de art. 267 lit. c) Cod de procedură civilă.

Colegiul civil notează că limitarea interpretării art. 132^3 alin. (14) Cod fiscal la reprezentarea prin procură şi nu prin actul de delegare, ar prezuma că norma nu poate fi aplicată în situaţia reprezentării în instanţa de judecată, concluzie inacceptabilă prin prisma regulii conform căreia orice normă se interpretează de a produce efecte juridice.

Mai mult, art. 132^3 alin. (14) Cod fiscal nu are un caracter derogatoriu de la norma de drept comun, dat fiind şi faptului că nu conține o soluție legislativă diferită în aceeași situație, constituind o normă particulară de reprezentare în judecată în condiţiile delegării de atribuţii.

Prin urmare, Colegiul judiciar conchide, că contestația înaintată de Serviciul Fiscal de Stat a fost semnată în modul corespunzător de un angajat al entității, căruia i s-a delegat dreptul, conform legii, de a semna și a depune contestația în instanța de judecată.

Totodată, cu referire la argumentul că contestația a fost depusă în copie, respectiv pe aceasta este aplicată copia semnăturii, Colegiul consideră neîntemeiat, or, contestatorul depunînd în instanța de insolvabilitate s-a ghidat de anexa la Dispoziția comisiei pentru situații excepționale a RM nr.1 din 18.03.2020.

Astfel, Colegiul judiciar consideră, că neexaminarea contestației creditorului Serviciul Fiscal de Stat constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, care obligă instanţele judecătoreşti să-şi motiveze soluţiile astfel încât să nu lase părţile într-o stare de incertitudine şi să nu creeze impresia că nu au fost auzite.

Or, potrivit prevederilor art. 5 al Codului de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime. Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistenţă a legislaţiei, de imperfecţiune, coliziune sau obscuritate a legislaţiei în vigoare

În circumstanțele relatate și, ținând cont de faptul că încheierea recurată a fost emisă cu încălcări esențiale ce nu pot fi remediate în cadrul procedurii de recurs, aceasta urmează a fi casată, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate constituie o încălcare a dreptului recurentului de a ai fi examinată cauza obiectiv, complet și multe aspectual.

Din considerentele menţionate şi conform normelor de drept enunţate, având în vedere că încheierea contestată este neîntemeiată, Colegiul civil consideră necesar de a admite recursul ca întemeiat şi de a casa încheierea primei instanţe din 26 februarie 2024, restituind cauza spre judecare în fond, în aceeaşi instanţă şi în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) și art. 428 CPC RM, Colegiul civil comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel *****,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat.

Se casează încheierea judecătorului Judecătoriei *****, sediul Central din 26 februarie 2024, emisă în cadrul procesului de insolvabilitate intentat față de S.A. „*****” la contestația depusă de creditorul Serviciul Fiscal de Stat privind excluderea din tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului a creanței validate a creditorului B.C. „*****” S.A., în temeiul art. 144, alin. (8) din Legea insolvabilității, cu remiterea cauzei la rejudecare, în aceiași instanță, în același complet de judecată, pentru examinare în fond.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul Ana Panov

Judecătorii Natalia Mămăligă

Ala Malîi